

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	4
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	5
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	7

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: GAP BKİ Personel Sayıları	2
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme	3
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tahmin ve Gerçekleşme	3
Tablo 4: 2024 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)	4

KISALTMALAR

GAP BKİ: Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

GAP Bölge Kalkınma İdaresi (GAP BKİ) 27.10.1989 tarihli ve 388 sayılı "GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname" ile mülga Başbakanlığa bağlı olarak kurulan tüzel kişiliğe sahip bir kurumdur.

GAP BKİ 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) gereğince 15 yıl için kurulmuş olup, görev süresi en son 03.08.2023 tarih ve 7471 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 31.12.2028 tarihine kadar uzatılmıştır.

İdare, 09.07.2018 tarihli 703 sayılı KHK'nın 146'ncı maddesinin (a) bendi ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlanmış olup, görev ve hizmet tanımlamalarında değişiklik olmadan görevine devam etmektedir.

388 sayılı Kararname'de İdarenin kuruluş amaçları;

- Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Batman ve Kilis illerini içine alan GAP bölgesi için gerekli araştırma ve uygulama projelerini yapmak ve yaptırmak,
- Bölge içindeki faaliyetleri yönlendirmek, uygulamasını değerlendirmek ve takip etmek,
- Bölgede uzun vadeli planlar ve yıllık programlar muvacehesinde süratle kalkınmayı sağlamak için tarım, madencilik, imalat sanayi, enerji, ulaştırma, haberleşme, inşaat, turizm gibi kamu hizmetleri, beşeri kaynaklar, sosyal ekonomi, bilim araştırma, geliştirme ve teknoloji, çevre ve şehircilik, bölge geliştirme ve kültür sektörlerinde yapılacak yatırımlar konusunda çalışmalarda bulunmak, çalışmalarını yönlendirmek, koordinasyonu ve uygulamaların gerçekleşmesini sağlamak,
- Bölgede sektörler arası entegrasyonu sağlayacak şekilde bölge planlamasını gerçekleştirmek,
- Bölgede kaynakların kullanılması, dış ekonomik ilişkiler, finansman dengesi, krediler, bankalar, fiyatlar ve sermaye piyasası konularında gerekli çalışmaları yapmak,
- Nazım ve uygulama imar plânlarını yapmak veya yaptırmak,
- Yol, su, elektrik, kanalizasyon ile konut, sanayi ve ulaştırma hizmetlerini yürütmek,

- Kamu kurum ve kuruluşlarına ait her türlü bina ve tesislerin yapılmasında koordinasyonu sağlamak,
- Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ile koordine edilerek halkın tarımsal alan dahil her konuda eğitim düzeyinin yükseltilmesini ve her derecedeki eğitim kurumlarının açılmasını sağlamak,
- Bölge planlarının tamamlayıcılığını ve bütünlüğünü gözeterek, kalkınma ajanslarının ortak ve daha etkili çalışmalarına yardımcı olmak ve bu konularda görüş ve öneriler geliştirmek,
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca bu konuda verilecek diğer görevleri yapmak olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, merkez teşkilatı ve Bölge Müdürlüğünden oluşmaktadır. Merkez teşkilatında iki Başkan Yardımcılığı ve bunlara bağlı yedi koordinatörlük bulunmakta, Özel Kalem Birimi, Hukuk Birimi ve İç Denetim Birimi direkt Başkana bağlı olarak görev yapmaktadır.

GAP BKİ, 295 çalışanı ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Çalışanların istihdam statüsüne göre dağılımını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1: GAP BKİ Personel Sayıları

Memur	388 KHK Uyarınca Sözleşmeli Uzman/Bilgisayar İşletmeni	Sürekli İşçi	Geçici İşçi	Toplam
48	5	173	69	295

1.3. Mali Yapı

GAP BKİ, 10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelde, "Özel Bütçeli Diğer İdareler" arasında sayılan, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı tüzel kişiliğe sahip, özel bütçeli bir idaredir.

Başkanlığın bütçesi, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin transfer kısmında GAP BKİ için ayrılan ödenekten oluşmaktadır.

388 sayılı KHK'nin 7'nci maddesinde kurumun gelirleri;

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekler,
- Her türlü yardım, kredi, hibe ve bağışlar, Muhasebe ve Raporlama Sistemi
- Faiz, hizmet, kira gelirleri ile sair gelirler

olarak belirtilmiş olup, her türlü giderler bu gelirlerden karşılanmaktadır. İdarenin bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme

Ekod	Gelirler	Planlanan (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	834.816.000,00	914.586.530,00	109,56
05	Diğer Gelirler	3.000.000,00	21.495.012,68	716,50
	Toplam	837.816.000,00	936.081.542,68	111,73

2024 yılında 837.816.000,00 TL bütçe geliri tahmin edilmiş olup, dönem sonu itibarıyla bütçe geliri 936.081.542,68 TL olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılında 935.865.156,00 TL bütçe gideri tahmin edilmiş olup, dönem sonu itibarıyla bütçe gideri 816.130.571,09 TL olarak gerçekleşmiştir. Kullanılan ödeneğin yaklaşık %82'si İdarenin personel giderleri ve sermaye transferlerinde kullanılmıştır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tahmin ve Gerçekleşme

Ekod	Bütçe Tertibi Adı	Ödenek Tutarı (TL)	Kullanılan Ödenek Tutarı (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01	Personel Giderleri	305.770.500,00	257.178.431,20	84,11
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Prim Giderleri	51.199.500,00	44.576.603,07	87,06
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	54.667.800,00	42.847.970,53	78,38
05	Cari Transferler	2.317.000,00	2.237.576,28	96,57
06	Sermaye Giderleri	61.011.826,00	59.943.197,81	98,25
07	Sermaye Transferleri	460.898.530,00	409.346.792,20	88,81
	Toplam	935.865.156,00	816.130.571,09	87,21

GAP BKİ gelir ve giderleri ile faaliyet sonucu ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: 2024 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	Enflasyon Düzeltmesi	Net Gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
795.752.769,25	936.081.542,68	700.556,88	936.081.542,68	141.029.330,31

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kurum, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi olup, muhasebe işlemlerini ve raporlamasını Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre gerçekleştirmekte Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilgi Sistemi kullanılarak muhasebe işlemleri kayıt altına alınmaktadır.

Kurum bütçesi analitik bütçe sınıflandırma esaslarına göre gerçekleşmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar sayılır ve denetimin bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırıldığı açıklanır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde

zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve

uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirilmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (*risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme*) yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak "görevler ayrılığı" ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmamıştır. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi, mevcut değildir.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup bir iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Ancak bu kadro boştur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>